

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09447/2012-ERU

V Praze dne 20. února 2013

Číslo jednací: 09447-17/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-09447/2012-ERU zahájeném dne 3. září 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je Společenství vlastníků Senovážná 7, IČ: 28646053, se sídlem, Senovážná 1561/7, PSČ 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona

rozhodl takto:

I. Účastník řízení, Společenství vlastníků Senovážná 7, IČ: 28646053, se sídlem Senovážná 1561/7, PSČ 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava, se tím, že v rozporu s ust. § 3 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, podnikal v energetických odvětvích bez licence na výrobu tepelné energie, kdy podnikání spočívalo v tom, že od 1. ledna 2011 do 30. června 2012 dodával ze zdroje tepelné energie umístěného v budově bytového domu Senovážná č. p. 1561/7 osazeného dvěma atmosférickými stacionárními plynovými zdroji tepelné energie, každý o výkonu 80 kW, tepelnou energii na vytápění a ohřev teplé vody do odběrného tepelného zařízení umístěného v tomtéž objektu a zároveň do odběrného tepelného zařízení přilehlého sousedního bytového domu Senovážná č. p. 2111/9, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů se účastníkovi řízení, Společenství vlastníků Senovážná 7, IČ: 28646053,

se sídlem, Senovážná 1561/7, PSČ 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08712.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, Společenství vlastníků Senovážná 7, IČ: 28646053, se sídlem, Senovážná 1561/7, PSČ 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 087121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 3. září 2012 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, kterým je Společenství vlastníků Senovážná 7, IČ: 28646053, se sídlem Senovážná 1561/7, PSČ 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření z možného spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit porušením povinnosti vyplývající z ust. § 3 odst. 3 energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 23. listopadu 2011 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu vedeného pod č. j. 06293-2/2011-ERU ze dne 16. listopadu 2011, vydaného ve smyslu ust. § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci kontroly bylo provedeno dne 1. prosince 2011 místní šetření, ze kterého byl téhož dne pořízen zápis z průběhu kontroly vedený pod č. j. 06293-4/2011-ERU, se kterým byl účastník řízení, zastoupený místopředsedkyní výboru paní Hanou Polokovou,

prokazatelně seznámen téhož dne při převzetí stejnopisu uvedeného zápisu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

II. Kontrolní zjištění

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení je právnickou osobou (společenství vlastníků jednotek), která vznikla na základě zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vlastnictví bytů“).

Dle výpisu z rejstříku společenství vlastníků jednotek, vedeného Krajským soudem v Ostravě, byl účastník řízení zapsán do tohoto rejstříku dne 6. ledna 2011, přičemž jako den vzniku společenství je uveden 11. listopadu 2010. Sídlo účastníka řízení je na adrese Senovážná 1561/7, Moravská Ostrava.

Účastník řízení je právnickou osobou, která je způsobilá mít jen práva a povinnosti v rozsahu předmětu své činnosti. Předmět činnosti je striktně vymezen v ust. § 9 odst. 1 zákona o vlastnictví bytů. Podle tohoto ustanovení smí společenství vykonávat práva a zavazovat se pouze ve věcech spojených se správou, provozem a opravami společných částí domu, popř. vykonávat činnosti v rozsahu zákona a činnosti související s provozováním společných částí domu, které slouží i jiným osobám.

Z šetření kontrolní orgán zjistil, že účastník řízení nebyl ke dni zahájení kontroly držitelem licence, která by ho opravňovala k podnikání v energetických odvětvích na území České republiky. Okolnosti vzniku podnikatelské činnosti v energetických odvětvích u účastníka řízení zapříčinila privatizace městských objektů, při níž došlo k tomu, že se účastník řízení stal dodavatelem tepelné energie do odběrného tepelného zařízení přilehlého sousedního bytového domu Senovážná č. p. [REDACTED].

Kontrolní orgán dále zjistil, že na základě kupní smlouvy a smlouvy o věcném břemeni ze dne 15. března 2010 převedlo statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz do spoluvlastnictví fyzických osob (bývalých nájemníků) budovu č. p. [REDACTED] na pozemku parc. č. [REDACTED] a pozemek parc. č. [REDACTED] v k. ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava, Senovážná 7.

Ve výše uvedené smlouvě je dále uvedeno, že prodávající informuje kupující, že se v původním prostoru prodávané budovy č. p. [REDACTED] nachází plynová kotelna, která zásobuje teplem pro přípravu ÚT a TUV budovu č. p. [REDACTED] umístěnou na pozemku parc. č. [REDACTED], k. ú. Moravská Ostrava. Dále smlouva obsahuje prohlášení prodávajícího o tom, že součástí prodeje nemovitostí jsou i zdroje tepla (kotle) pro výrobu tepla a přípravu

teplé užitkové vody, včetně regulace nezbytné pro provoz kotlů a domovní rozvody tepla vedené od zdroje tepla (kotlů) pro budovu č. p. [REDACTED].

Ze smlouvy dále vyplývá, že vlastník domu č. p. 1561 je zároveň vlastníkem všech domovních rozvodů TUV od zdroje tepla (kotlů) a zásobníků pro přípravu TUV pro dům č. p. [REDACTED]. Rozvody tepla od zdrojů tepla (kotlů), rozvody TUV od zdrojů tepla (kotlů) a zásobníky pro přípravu TUV pro budovu č. p. [REDACTED] jsou součástí budovy č. p. [REDACTED].

V rámci uvedené smlouvy bylo mimo jiné zřízeno i věcné břemeno ve prospěch oprávněného (Statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz) odpovídající právu dodávky tepla pro přípravu ÚT a TUV z kotelny umístěné v budově č. p. [REDACTED] na pozemku parc. č. [REDACTED] k.ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava pro budovu č. p. [REDACTED].

Dne 27. října 2010 byla uzavřena dohoda spoluvlastníků budovy o vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy a pozemku a o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví budovy podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů. Touto dohodou vzniklo reálné vlastnictví k vymezeným jednotkám v budově na adrese Senovážná [REDACTED], Moravská Ostrava. Zapsáním tohoto vlastnictví do katastru nemovitostí dne 11. listopadu 2010 vzniklo také společenství vlastníků bytových jednotek.

Součástí objektu Senovážná [REDACTED], Moravská Ostrava, jež je ve vlastnictví účastníka řízení, je i zdroj tepelné energie, který je umístěn v půdním prostoru a je součástí společných částí domu, jež jsou v podílovém spoluvlastnictví vlastníků bytových jednotek.

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že zdroj tepelné energie zajišťuje vytápění a ohřev teplé vody bytového domu Senovážná č. p. [REDACTED] a bytového domu Senovážná č. p. [REDACTED] a je osazen dvěma atmosférickými stacionárními plynovými kotli, každý o výkonu 80 kW. Jeden z kotlů slouží pouze jako záložní. Topný systém je rozdělen do dvou topných větví (odběrných tepelných zařízení) s vyvažovacími regulačními ventily na zpátečkách okruhů. Ohřev teplé vody je zajišťován pro jednotlivé objekty samostatně, každý objekt má dva zásobníky teplé vody, každý s kapacitou dvě stě litrů.

V závěru uvádí kontrolní orgán zjištění, že účastník řízení v roce 2011 dodával tepelnou energii do odběrného tepelného zařízení svého objektu ze zdroje tepelné energie umístěného v tomtéž objektu a zároveň do odběrného tepelného zařízení přilehlého sousedního objektu ve vlastnictví statutárního města Ostrava.

Kontrolní orgán zároveň dospěl k závěru, že účastník řízení nesplnil podmínku dle ust. § 3 odst. 3 věty druhé energetického zákona, kdy se licence nevyžaduje (tj. na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě,

že slouží ke stejnému účelu), tudíž by měl být držitelem licence na výrobu tepelné energie udělené Energetickým regulačním úřadem.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v protokolu č. K003211 o výsledku kontroly ze dne 23. ledna 2012 (dále jen „protokol č. K003211“), se kterým byl účastník řízení, zastoupený místopředsedkyní výboru paní [REDAKCE], prokazatelně dne 25. ledna 2012 seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolu č. K003211 nijak nevyjádřil, ani nevznesl žádné námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh správního řízení v prvním stupni

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 09447-1/2012-ERU dne 3. září 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy. Správní orgán tak při posuzování celého případu vycházel z podkladů získaných v průběhu kontroly, které byly dne 28. srpna 2012 zařazeny do správního spisu.

Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu vedeného pod č. j. 06293/2011-ERU za zcela dostačující a sám z moci úřední dokazování v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 13. září 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 09447-3/2012-ERU, které účastník řízení obdržel dne 19. září 2012. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Dne 18. září 2012 obdržel Úřad vyjádření společnosti BYTASEN, spol. s r.o., IČ: 60699132, se sídlem Brno, Koněvova 1b, PSČ 613 00, ve kterém tato společnost uvádí, že vykonává správu společných částí domu č. p. 1561 pro Společenství vlastníků Senovážná 7 v Ostravě. Dále je ve vyjádření společnosti BYTASEN, spol. s r.o. uvedeno, že Společenství vlastníků na základě výsledku kontroly provedené Úřadem provedla příslušná opatření a sjednala již v této záležitosti nápravu. Od 1. července 2012 není účastník řízení

provozovatelem kotelny, protože tato kotelna byla pronajata společností BYTASEN, spol. s r.o. a tato společnost tuto kotelnu provozuje od této doby, na základě řádně udělené licence. Společnost BYTASEN, spol. s r.o. přiložila kopii udělené licence. Společnost BYTASEN, spol. s r.o. zároveň vyjádřila svůj názor, že s ohledem na to, že Společenství již kotelnu neprovozuje, správní řízení se stalo zbytečným a bezpředmětným.

Dne 2. října 2012 zaslal Úřad žádost k předložení podkladů na Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Konkrétně Úřad požadoval doložení smlouvy o dodávkách tepelné energie a doklady o účtování záloh a vyúčtování tepelné energie za rok 2011.

Dne 15. října 2012 obdržel Úřad odpověď, ve které Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz konstatuje, že dodávka tepelné energie před dnem 1. červencem 2012, a to od předání domu č. p. [REDAKCE] na ul. Senovážná [REDAKCE] vlastníkům domu, posléze Společenství vlastníků [REDAKCE], nebyla zajištěna žádným smluvním vztahem. Zároveň s tímto vyjádřením zaslali kopie faktury č. 006/2012, na základě které byla dodávka tepelné energie za rok 2011 ze strany Společenství vlastníků [REDAKCE] vyúčtována a kopie faktur vztahujících se k 1. – 12. měsíci roku 2011.

Dne 5. října 2012 zaslal Úřad účastníku řízení usnesení k předložení následujících podkladů:

- údaje o výši veškerých nákladů na výrobu tepelné energie za rok 2011,
- výše záloh na dodávku tepelné energie jednotlivým odběratelům za rok 2011,
- množství vyrobené a prodané tepelné energie v GJ jednotlivým odběratelům za rok 2011,
- celkové vyúčtování tepelné energie,
- účetní uzávěrku za rok 2011.

Na toto usnesení o předložení požadovaných podkladů zaslala společnost BYTASEN spol. s r.o., IČ: 60699132, se sídlem Koněvova 1b, 613 00 Brno, dne 16. října 2012 za účastníka řízení požadované podklady. Podklady Úřad obdržel dne 17. října 2012.

Dne 23. října 2012 dále Úřad obdržel kopii smlouvy na dodávku tepla pro objekt Senovážná 9, uzavřenou dne 26. července 2012 mezi Statutárním městem Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz, jako odběratelem a společností BYTASEN, spol. s r.o., jako dodavatelem tepelné energie.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení, nenavrhл provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Rozhodnutí v prvním stupni

Rozhodnutím č. j. 09447-12/2012 ze dne 29. října 2012 uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, kterého se dopustil porušením povinnosti stanovené v ust. § 3 odst. 3 téhož zákona a uložil účastníkovi řízení za spáchání výše uvedeného správního deliktu pokutu ve výši 30 000 Kč a povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Správní orgán konstatoval, že účastník řízení podnikal v energetických odvětvích bez licence na výrobu tepelné energie a bez oprávnění k podnikání uznaného Úřadem podle ust. § 7a energetického zákona, kdy jeho podnikání spočívalo v tom, že od 1. ledna 2011 do 30. června 2012 dodával ze zdroje tepelné energie umístěného v budově bytového domu [REDAKCE] osazeného dvěma atmosférickými stacionárními plynovými zdroji tepelné energie tepelnou energii na vytápění a ohřev teplé vody do odběrného tepelného zařízení umístěného v tomtéž objektu a zároveň do odběrného tepelného zařízení přilehlého sousedního bytového domu Senovážný [REDAKCE].

VI. Řízení o rozkladu

Dne 8. listopadu 2012 obdržel Úřad rozklad proti výše zmíněnému rozhodnutí, v němž účastník řízení uvádí, jakým způsobem se dostal do dané situace, co této situaci předcházelo a jak se snažil situaci řešit s poukázáním na vzniklé problémy. Účastník řízení v rozkladu uvedl, že po ukončení kontroly Úřadu, v rámci které zjistil, že kotelna musí být provozována opravdu pouze licencovanou společností, začal takovou společnost hledat, a proto kontaktoval společnost BYTASEN, spol. s r.o., se sídlem v Brně, jejíž ostravská pobočka zajišťuje pro účastníka řízení správu domu. Dále účastník řízení k této věci uvedl, že než došlo k uzavření smlouvy, která by vyhovovala oběma stranám, proběhla řada vzájemných konzultací, přičemž uvedl, že společnost BYTASEN, spol. s r.o., musela žádat Úřad o rozšíření licence, provést změnu plateb. Smlouva o pronájmu kotelny se společností BYTASEN, spol. s r.o., byla dle vyjádření účastníka řízení uzavřena dne 1. července 2012. Dále účastník řízení vyjadřuje, že z důvodu, že žádný člen výboru společenství vlastníků nemá vzdělání v oboru energetiky, byly dopisy Úřadu související se správním řízením předány společnosti BYTASEN, spol. s r.o., která všechny požadované podklady Úřadu zaslala. Účastník řízení dále uvedl, že je sedmičlenným společenstvím vlastníků, přičemž všichni členové výboru vykonávají svou činnost bez nároku na odměnu a v současné době mají na účtu cca 300 000 Kč a šetří peníze na zakoupení nového plynového kotle z důvodu provozuschopnosti pouze jednoho kotle.

V závěru podaného rozkladu účastník řízení uvedl, že dle napadeného rozhodnutí se dopustil správního deliktu podnikáním bez příslušných oprávnění, přičemž vyjádřil, že podnikání je obecně definováno jako soustavná činnost za účelem dosažení zisku, přičemž on z podnikání prokazatelně žádný zisk neměl, ani nevyvíjel žádnou činnost, jejímž cílem bylo dosažení zisku, a vyjádřil, že o dodávce či nedodávce tepelné energie sousednímu domu nemůže samostatně a svobodně rozhodovat, ale dodávku je nucen zajišťovat. Z uvedených

důvodů, proto účastník řízení vyjádřil, že pokutu ve výši 30 000 Kč považuje za téměř likvidační a dle svého názoru nemravnou.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům účastník řízení závěrem podaného rozkladu požádal o prošetření napadeného rozhodnutí a zrušení udělené pokuty.

Druhostupňový (odvolací) orgán shledal, že rozkladem napadené rozhodnutí není plně v souladu s právními předpisy a rozhodnutím č. j. 09447-16/2012-ERU ze dne 14. ledna 2013, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 21. ledna 2013, rozhodl o zrušení prvostupňového rozhodnutí č. j. 09447-12/2012-ERU ze dne 29. října 2012 a o vrácení věci prvostupňovému orgánu k novému projednání.

Druhostupňový orgán rozhodnutí odůvodnil tím, že podle výroku I. napadeného rozhodnutí je účastníkovi řízení vytýkáno, že podnikal v energetických odvětvích bez licence pro výrobu a rozvod tepelné energie, kdy podnikání spočívalo v tom, že od 1. ledna 2011 do 30. června 2012 dodával ze zdroje tepelné energie umístěného v budově bytového domu Senovážná [redacted] osazeného dvěma atmosférickými stacionárními plynovými kotly, každý o výkonu 80 kW, tepelnou energii na vytápění a ohřev teplé vody do odběrného tepelného zařízení umístěného v tomtéž objektu a zároveň do odběrného tepelného zařízení přilehlého sousedního bytového domu Senovážná č. p. [redacted]. Podle popsání jednání účastníka řízení je ovšem evidentní, že provozoval pouze zdroj tepelné energie, k jehož provozování je podle ust. § 3 odst. 3 energetického zákona nezbytná licence na výrobu tepelné energie. Účastníkovi řízení je ovšem výrokem vytýkáno, že není rovněž držitelem licence na rozvod tepelné energie. Účastník řízení ovšem zařízení sloužící k rozvodu tepelné energie podle výroku I. napadeného rozhodnutí neprovozuje a podle výroku I. dodává tepelnou energii do odběrného tepelného zařízení umístěného v tomtéž objektu a zároveň do odběrného tepelného zařízení přilehlého sousedního bytového domu Senovážná č. p. [redacted]. Účastníkovi řízení proto nelze souběžně vytýkat, že v energetických odvětvích podniká bez licence na výrobu tepelné energie a současně bez licence na rozvod tepelné energie.

Druhostupňový orgán v rozhodnutí dále uvedl, že podle výroku I. napadeného rozhodnutí se účastník řízení dopustil správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Podle tohoto ustanovení se právnická osoba dopustí správního deliktu tím, že podniká v energetických odvětvích bez licence. Při posouzení naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu se tedy prvostupňový orgán musel vypořádat jednak s tím, zda jednání účastníka řízení vykazuje znaky podnikání a zda účastník řízení je nebo není držitelem licence. Prvostupňový orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že účastník řízení není držitelem licence na výrobu tepelné energie. Tím bylo prvostupňovým orgánem zjištěno naplnění jednoho znaku skutkové podstaty a následně se měl zabývat otázkou, zda činnost vykonávaná účastníkem řízení naplňuje obecné znaky podnikání definovaného jako soustavná samostatná činnost určité osoby za účelem dosažení zisku. Prvostupňový orgán se proto dále zaměřil na zjišťování, jestli účelem činnosti účastníka řízení bylo dosahování zisku a následně uvedl, že z předložených podkladů

nedokázal jednoznačně určit, zda účastník řízení dosahoval při své činnosti zisku. Současně uvedl, že má za to, že jednotková cena, kterou účastník řízení účtoval svému odběrateli, odpovídá ceně stanovené na základě uplatněných nákladů včetně zisku, a poznamenal, že oblast energetiky je specifická v tom ohledu, že v energetických odvětvích lze obecně podnikat i bez nutnosti dosažení zisku. Druhostupňový orgán k výše uvedenému vyslovil, že takový způsob posouzení jednoho ze znaků podnikání považuje za nedostatečný a současně nepřezkoumatelný pro rozpornost vyslovených závěrů, kdy prvostupňový orgán nejprve uvedl, že znakem podnikání je dosahování zisku a následně uvedl, že z předložených podkladů nedokázal jednoznačně určit dosahování zisku, a posouzení uzavřel, že jednotková cena za dodanou tepelnou energii odpovídala uplatněným nákladům včetně zisku. Tyto úvahy správní orgán prvního stupně dokončil tím, že v energetických odvětvích lze obecně podnikat i bez nutnosti dosažení zisku. Dále druhostupňový orgán uvedl, že jestliže se prvostupňový orgán začal zabývat otázkou dosahování zisku, kterou ovšem nevyřešil, a současně konstatoval, že znakem podnikání je dosahování zisku a následně uvedl, že z předložených podkladů nelze jednoznačně určit, zda účastník řízení dosahoval při své činnosti zisku, nebyl jeden ze znaků podnikání, které je současně znakem skutkové podstaty správního deliktu, v řízení prokázán. Absenci prokázání tohoto znaku skutkové podstaty přitom nemůže zhojit neodůvodněný závěr prvostupňového orgánu, že v energetických odvětvích lze obecně podnikat i bez nutnosti dosažení zisku. Ostatně prvostupňový orgán přesně nezjistil, zda je účastníkem řízení zisk tvořen nebo není.

Druhostupňový orgán dále uvedl, že vzhledem k tomu, že správní orgán prvního stupně rozhodl o uložení pokuty za spáchání správního deliktu, aniž by účastníkovi řízení prokázal, že se vytýkaného protiprávního jednání podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona dopustil, přičemž na nedostatečnost prokázání zisku poukázal rovněž účastník řízení, když namítal, že žádný zisk při dodávce tepelné energie neměl, považuje tuto námitku účastníka řízení za důvodnou.

Odvolací orgán dále uvedl, že má současně výhrady ke způsobu odůvodnění výše udělené pokuty a v rozhodnutí vyjádřil, že při stanovení výše pokuty prvostupňový orgán uvedl, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených zákonem fyzické nebo právnické osoby pouze na základě licence udělené Úřadem a dále uvedl, že skutečnost podnikání bez příslušného oprávnění vnímá Úřad jako závažné provinění a porušení příslušných ustanovení energetického zákona. Druhostupňový orgán se k výše uvedenému vyjádřil, že skutečnost podnikání bez příslušného oprávnění je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona a pokud prvostupňový orgán považoval tuto skutečnost současně za závažné provinění při stanovení výše pokuty, postupoval v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání, podle které nelze jednu a tutéž skutečnost, která v posuzované věci je dána v intenzitě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty konkrétního porušení právní povinnosti, současně hodnotit jako okolnost polehčující či přitěžující. Odvolací orgán dále vyjádřil, že vedle rozporuplného tvrzení prvostupňového orgánu ohledně nedosažení zisku účastníka řízení a pokrývání prostých nákladů cenou tepelné energie, porušil prvostupňový

orgán opětovně zásadu zákazu dvojího přičítání, když zohlednil nedosahování zisku při stanovení výše pokuty.

Odvolací orgán závěrem rozhodnutí uvedl, že při novém projednávání věci posoudí prvostupňový orgán, zda jsou naplněny v tomto případě všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, zejména posoudí, zda účastník řízení při výrobě tepelné energie podnikal a dosahoval zisku. V případě, že správní orgán prvního stupně dospěje k závěru, že byl správní delikt účastníkem řízení spáchán, uloží účastníkovi řízení pokutu a to tak, aby nepostupoval v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání.

VII. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení je právnickou osobou (společenství vlastníků jednotek), která vznikla na základě zákona o vlastnictví bytů. Dle výpisu z rejstříku společenství vlastníků jednotek byl účastník řízení zapsán do tohoto rejstříku dne 6. ledna 2011, přičemž společenství vlastníků jednotek vzniklo dne 11. listopadu 2010. Účastník řízení nebyl ke dni zahájení kontroly a dosud není držitelem licence, která by ho opravňovala k podnikání v energetických odvětvích na území České republiky.

V období od 1. ledna 2011 do 30. června 2012 dodával účastník řízení ze zdroje tepelné energie umístěného v budově bytového domu Senovážná č. p. 1561/7 osazeného dvěma atmosférickými stacionárními plynovými kotly, každý o výkonu 80 kW, tepelnou energii na vytápění a ohřev teplé vody do odběrného tepelného zařízení umístěného v tomtéž objektu a zároveň do odběrného tepelného zařízení přilehlého sousedního bytového domu Senovážná č. p. [REDAKCE]. Účastník řízení dodavatelem tepelné energie v obci Moravská Ostrava pro bytový dům Senovážná č. p. [REDAKCE] a bytový dům Senovážná č. p. [REDAKCE]. Účastník řízení je vlastníkem objektu Senovážná č. p. [REDAKCE], Moravská Ostrava, jehož součástí je i zdroj tepelné energie, který je umístěn v půdním prostoru a je tak součástí společných částí domu, které jsou v podílovém spoluvlastnictví vlastníků jednotek.

Účastník řízení v roce 2011 prvním rokem zajišťoval dodávku tepelné energie a vyúčtování dodávky tepelné energie za rok 2011 bylo provedeno fakturou č. [REDAKCE] z 8. března 2012.

Od 1. července 2012 není účastník řízení provozovatelem předmětné kotelny – provozem pověřil společnost BYTASEN, spol. s r.o., která uvedenou kotelnu provozuje od této doby na základě řádně udělené licence.

VIII. Právní hodnocení

Při novém projednání věci se správní orgán nejprve zabýval otázkou naplnění skutkové podstaty správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, podle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí výše uvedeného deliktu tím, že podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Úřadem podle ust. § 7a energetického zákona nebo neoznámí Úřadu zánik oprávnění podle ust. § 7a odst. 3 téhož zákona.

V rámci nového posouzení věci se správní orgán tedy zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona v návaznosti na porušení ust. § 3 odst. 3 energetického zákona, které stanovuje podmínky pro podnikání v energetických odvětvích.

Z dikce uvedeného ustanovení vyplývá, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených výše uvedeným zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě Úřadem udělené licence. Licence se nevyžaduje pro obchod, výrobu, distribuci a uskladňování svítiplynu, koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, bioplynu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst. Dále není licence vyžadována na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu. Licence se neuděluje ani na činnost, kdy zákazník či odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického, plynového nebo tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání. V případě elektrických zařízení je rozúčtování možné pouze u zařízení do napětí 52 kV včetně.

Správní orgán se v rámci právního hodnocení správního deliktu opětovně zabýval otázkou, zda činnost vykonávaná účastníkem řízení naplňuje obecné znaky podnikání, případně znaky podnikání v energetických odvětvích.

Obecně bývá podnikání definováno jako soustavná samostatná činnost určité osoby za účelem dosažení zisku. Například zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, podnikání definuje jako soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku. Jedním z definičních znaků podnikání tak beze sporu je dosahování zisku a soustavnost činnosti podnikatele.

Správní orgán se tak zabýval otázkou, zda účastník řízení dosahoval při své činnosti zisku. Správní orgán opět konstatuje, že z faktury č. 006/2012, kterou účastník řízení vystavil svému odběrateli, vyplývá, že jsou fakturovány náklady na vytápění a náklady na ohřev vody

TUV. Dále z přílohy této faktury vyplývá, že cena je tvořena základní složkou a spotřební složkou. Správní orgán tak neměl možnost, zejména s ohledem na to, že právní vztah mezi účastníkem řízení a jeho odběratelem není upraven žádným smluvním instrumentem, posoudit, jakým způsobem byla cena za výrobu tepelné energie stanovena. Z dotčené faktury nicméně vyplývá, že jednotková cena za dodanou tepelnou energii byla nastavena ve výši 597,53 Kč / GJ bez DPH. Správní orgán se mimo jiné zabýval tím, jaká je průměrná jednotková cena včetně započteného zisku u srovnatelných domovních kotelen, přičemž tato byla váženým průměrem spočtena na 524,20 Kč/GJ včetně DPH. Jelikož účastník řízení není plátcem DPH, DPH k účtované ceně nepřičetl. Správní orgán má na základě výše uvedeného za to, že jednotková cena, kterou účtoval svému odběrateli, odpovídá ceně stanovené na základě uplatněných nákladů i včetně zisku.

Co se týče samostatného výkonu podnikatelské činnosti, obecná teorie uznává, že samostatná činnost spočívá v tom, že určitá právnická nebo fyzická osoba samostatně rozhoduje o tom, jaké statky nebo služby bude na trhu poskytovat, jakým způsobem a kde bude své produkty vytvářet, s kým bude spolupracovat, jakým způsobem bude provoz financován, jaká bude právní forma podnikání, jakým způsobem se budou tvořit ceny nebo jakého zisku se má dosahovat. Vzhledem k tomu, že účastník řízení byl tím subjektem, který určoval náplň své činnosti, určoval také, s kým bude spolupracovat (resp. komu bude dodávat tepelnou energii) a zároveň měl možnost určovat zisk z této činnosti, zcela jistě prováděl samostatnou činnost ve smyslu výše uvedené definice podnikání. Na tomto nic nemění ani to, že bylo zřízeno i věcné břemeno ve prospěch oprávněného (Statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz) odpovídající právu dodávky tepla pro přípravu ÚT a TUV z kotelny umístěné v budově č. p. [REDAKCE] na pozemku parc. č. [REDAKCE], k.ú. Moravská Ostrava, obec Ostrava pro budovu č. p. [REDAKCE]. Správní orgán prokázal, že účastník řízení zajišťoval vlastním jménem a na vlastní odpovědnost výrobu tepelné energie z provozovaného zdroje tepelné energie z objektu Senovážná č. p. [REDAKCE] pro bytový dům Senovážná č. p. [REDAKCE] a bytový dům Senovážná č. p. [REDAKCE]. Tuto skutečnost správní orgán dovozuje mimo jiné z toho, že účastník řízení dodával do od něj odlišného objektu, kterému prováděl fakturaci takto dodané energie.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení dodával tepelnou energii do uvedených objektů nepřetržitě od dne, kdy vzniklo společenství vlastníků bytových jednotek, tedy ode dne 11. listopadu 2010 až do dne 30. června 2012, má správní orgán za prokázané, že činnost účastníka řízení taktéž naplňuje znaky soustavné činnosti.

Zákonodárce navíc v ust. § 3 odst. 1 energetického zákona specifikoval, že předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie. Správní orgán proto konstatuje, že činnost účastníka řízení spočívající ve výrobě tepelné energie lze bezpochyby považovat za podnikání v energetických odvětvích ve smyslu uvedeného ustanovení.

Správní orgán se dále opětovně zabýval otázkou, zda Úřad, jakožto správní úřad pro výkon regulace v energetice rozhodující o udělení licence dle ust. § 17 energetického zákona, udělil účastníku řízení licenci pro výrobu tepla. Správní orgán ověřil, že neexistuje žádný záznam o tom, že by účastníku řízení byla tato licence udělena nebo odebrána.

Správní orgán se tedy zabýval otázkou, zda jsou naplněny zákonné podmínky, při jejichž splnění by účastník řízení nemusel mít licenci na výrobu tepelné energie udělenou.

Energetický zákon stanovuje tři výjimky z pravidla, že fyzické či právnické osoby mohou podnikat v energetických odvětvích na území České republiky za podmínek stanovených energetickým zákonem na základě udělené licence.

První výjimkou, kdy je subjekt oprávněn podnikat v energetických odvětvích i bez udělené licence, je dle ust. § 3 odst. 3 věta druhá energetického zákona obchod, výroba, distribuce a uskladňování svítiplynu, koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, bioplynu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst. Tato výjimka se však na jednání účastníka řízení nevztahuje, neboť účastník řízení tepelnou energii vyráběl.

Druhý případ, kdy není licence pro podnikání v energetických odvětvích vyžadována, je stanoven pro výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu.

Správní orgán konstatoval, že činnost účastníka řízení spočívá ve výrobě tepelné energie, která je určena pro dodávku konečným spotřebitelům, tedy obyvatelům bytového domu Senovážná č. p. [REDAKCE] a č. p. [REDAKCE]. Zároveň je zdroj tepelné energie umístěn jak v témže objektu, v případě dodávky konečným spotřebitelům z bytového domu Senovážná č. p. [REDAKCE], tak i mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu, jako je tomu v případě konečných spotřebitelů z bytového domu Senovážná č. p. [REDAKCE]. Správní orgán však podotýká, že není dodržena podmínka týkající se odběrného tepelného zařízení. Z důvodu druhé zákonné výjimky totiž vyplývá, že dodávka konečným spotřebitelům má probíhat jedním odběrným tepelným zařízením. V posuzovaném případě se však nejedná o dodávku pouze jedním odběrným tepelným zařízením, naopak jedná se o dodávku rozvodných zařízení. Výkladové ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) energetického zákona považuje za odběrné tepelné zařízení takové zařízení, jež je připojeno na zdroj či rozvod tepelné energie určené pro vnitřní rozvod a spotřebu tepelné energie v objektu nebo jeho části, případně v souboru objektů odběratele. V případě účastníka řízení jsou však za odběratele považováni jak účastník řízení, tak koneční spotřebitelé z bytového domu Senovážná č. p. [REDAKCE], z nichž každý je na zdroj tepelné energie napojen svým odběrným tepelným zařízením. Není tak dodržena podmínka jediného odběrného tepelného zařízení. Správní orgán proto konstatoval, že ani tuto výjimku z pravidla, kdy je subjekt oprávněn podnikat v energetických odvětvích i bez udělené licence, není možno na projednávaný případ aplikovat.

Třetí výjimkou, kdy je subjekt oprávněn podnikat v energetických odvětvích i bez udělené licence, je dle ust. § 3 odst. 3 věta třetí činnost, kdy zákazník či odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického, plynového nebo tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání. Správní orgán usoudil, že ani tuto výjimku není možno na uvedený případ aplikovat. Předně, výše bylo prokázáno, že činnost účastníka řízení nesla znaky podnikání ve smyslu energetického zákona a obecné teorie, dále pak bylo prokázáno, že mezi účastníkem řízení a jeho odběratelem nebylo předem dohodnuto ani určeno, jakým způsobem bude probíhat rozúčtování vzájemných nákladů.

Správní orgán se opětovně vyjadřuje k námitkám, které zaslal správnímu orgánu nový provozovatel dotčeného energetického zařízení společnost BYTASEN, spol. s r.o., přestože si je vědom, že tato společnost není účastníkem řízení ani nemá procesní práva vzhledem k tomu, že správnímu orgánu nedoložila plnou moc či jiné zmocnění od účastníka řízení. Správní orgán uvádí, že skutečnost, kdy účastník řízení na základě výsledku kontroly Úřadu provedl příslušná opatření a sjednal v této záležitosti nápravu, nelze považovat za skutečnost, která by účastníka řízení zbavovala jeho odpovědnosti za spáchání ve výroku uvedeného správního deliktu. Nelze se tak za žádných okolností ztotožnit s názorem nového provozovatele daného energetického zařízení, že by se správní řízení stalo v důsledku převzetí jeho provozování společností BYTASEN, spol. s r.o. zbytečným a bezpředmětným. Protiprávní vztah zde totiž trval minimálně od 1. ledna 2011 do 30. června 2012.

Správní orgán je po opětovném projednání a posouzení věci, na základě výše uvedeného opětovně přesvědčen, že v rámci vedeného správního řízení spolehlivě zjistil a prokázal, že účastník řízení, podnikal v energetických odvětvích, přestože nebyl držitelem licence na výrobu tepelné energie, aniž by splňoval podmínky pro případy, kdy se licence neuděluje. Správní orgán vzhledem k uvedenému opětovně zastává názor, že účastník řízení provozoval svou činnost v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě

formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Z ust. § 3 odst. 3 energetického zákona vyplývající povinnost podnikat v energetických odvětvích na území České republiky pouze na základě licence udělené Úřadem představuje specifický veřejný zájem na regulaci odvětví, které je klíčové pro fungování celé společnosti. Vzhledem k podmínkám pro udělení licence, kdy jsou kladeny požadavky na prokázání bezpečnosti provozu energetických zařízení, je zájem společnosti na tom, aby energetická zařízení byla provozována odborně při dodržování bezpečnosti daného provozu, resp. i konstantnosti dodávek. Z tohoto pohledu správní orgán proto uzavírá, že i materiální stránka správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. a) energetického zákona byla naplněna.

Správní orgán tak uzavírá, že se účastník řízení výše uvedeným jednáním dopustil spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

IX. Uložení pokuty

Správní orgán se v rámci nového projednání a posouzení věci opětovně zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Správní orgán přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 30. srpna 2012 v předmětné věci, dále přihlížel také k podanému rozkladu, kterým bylo napadeno prvostupňové rozhodnutí

č. j. 09447-12/2012-ERU ze dne 29. října 2012, a dále vycházel z právního názoru druhostupňového rozhodnutí ze dne 14. ledna 2013. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Charakteristickým znakem správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je mimo jiné i to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na míru jejich zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek, odpovědnost za daný stav. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu podnikatelské činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

V ustanovení § 3 odst. 3 energetického zákona je uvedeno, že podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Úřadem. Platná licence je tedy základní podmínkou pro podnikání v energetických odvětvích. Toto je odůvodněno specifickou povahou podnikání v energetických odvětvích, která jsou obdobně jako jiná síťová odvětví v České republice regulována a pro která se vyžaduje speciální povolení k podnikání. Veřejným zájmem na regulaci podnikání v energetických odvětvích lze spatřovat zejména v tom, že se jedná o odvětví, které je klíčové pro fungování celé společnosti.

Jedním z předpokladů pro udělení licence je i doložení odborné způsobilosti odpovědného zástupce ve smyslu ust. § 5 odst. 5 energetického zákona, přičemž odbornou způsobilostí se rozumí ukončené vysokoškolské vzdělání technického směru a 3 roky praxe v oboru nebo úplné střední odborné vzdělání technického směru s maturitou a 6 roků praxe v oboru. U výroby elektřiny nebo tepelné energie do instalovaného výkonu výroby 1 MW včetně a samostatného distribučního zařízení elektřiny nebo rozvodného zařízení tepelné energie s instalovaným výkonem do 1 MW včetně postačuje vyučení v oboru a 3 roky praxe v oboru nebo osvědčení o rekvalifikaci k provozování malých energetických zdrojů nebo obdobné osvědčení vydané v jiném státě. Účastník řízení tím, že provozoval podnikání bez udělení licence, nemusel splňovat ani podmínku doložení odborné způsobilosti pro podnikání v energetických odvětvích. Podmínka odborné způsobilosti je přitom vnímána jako jedna z podmínek, jež má zajistit bezpečný a spolehlivý provoz energetického zařízení, který neohrožuje život, zdraví nebo majetek osob.

V souladu s ust. § 5 odst. 3 energetického zákona musí fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení licence, prokázat, že má finanční a technické předpoklady k zajištění výkonu licencované činnosti. Finančními předpoklady se přitom rozumí schopnost žadatele finančně zabezpečit provozování činnosti, na kterou je vyžadována licence, a schopnost zabezpečit závazky nejméně na období 5 let. Podle ust. § 5 odst. 7 energetického zákona se technické předpoklady považují za splněné u energetického zařízení, u kterého je osvědčena jeho bezpečnost v rozsahu a za podmínek stanovených právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v souladu s technickou dokumentací.

Pokud je energetické zařízení stavbou, musí žadatel o udělení licence rovněž prokázat, že je oprávněn stavbu užívat nebo jinak provozovat. Také z těchto předpokladů pro udělení licence vyplývá zájem společnosti na tom, aby energetické zařízení bylo provozováno soustavně a za splnění bezpečnostních standardů.

Správní orgán ke skutečnosti, že účastník řízení podnikal bez příslušného oprávnění i s ohledem na výše uvedený smysl a účel licencování podnikání v energetických odvětvích, nepřihlížel k této skutečnosti jako k přitěžující okolnosti při stanovení výše pokuty, přestože podnikání v energetických odvětvích bez příslušné licence nebo jiného oprávnění považuje správní orgán za velmi závažné protiprávní jednání a porušení příslušných ustanovení energetického zákona. Správní orgán k výše uvedenému nepřihlížel především z důvodu zachování zásady zákazu dvojího přičítání.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Účastník řízení, vzhledem k tomu, že nikdy nepodnikal v energetických odvětvích, nemusel si být hned vědom všech povinností, na které je vázáno udělení licence ve smyslu ust. § 3 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán však přes upozornění na obecnou právní zásadu „*Ignorantia iuris non excusat*“, tedy že „*neznalost zákona neomlouvá*“, která se vztahuje ke skutečnosti, že neznalost nebo případná nevědomost o protiprávním jednání a následcích tohoto jednání nemůže být liberačním důvodem, zbavujícím odpovědnosti za spáchání správního deliktu ani polehčující okolností či okolností svědčících o nevině pachatele, nepřihlížel k této skutečnosti jako k přitěžující okolnosti, ale vzhledem k výše uvedenému prvnímu podnikání účastníka řízení v energetických odvětvích zohlednil tuto skutečnost jako polehčující okolnost při stanovení výše pokuty.

Úřad ale na druhou stranu nemůže opětovně opominout fakt, že po Úřadem provedené kontrole, při které bylo konstatováno výše uvedené zjištění o povinnosti, že účastník řízení musí být držitelem licence a dodávat tepelnou energii na základě smlouvy, tento přesto dál dodával tepelnou energii bez příslušné licence a to nejméně v období od uzavření kontrolního zjištění (25. ledna 2012) do dne převzetí plynové kotelny jiným provozovatelem (1. července 2012), tedy po dobu více jak pěti měsíců. Správní orgán hodnotí toto jednání účastníka řízení jako přitěžující okolnost při stanovení výše pokuty, neboť daný zdroj tepelné energie by měl provozovat právě držitel licence, čehož si byl účastník řízení prokazatelně vědom minimálně od ukončení kontroly Úřadu.

Dále se správní orgán zabýval následky správního deliktu. V tomto ohledu zejména zkoumal, jak velký odběr v kontrolované cenové lokalitě účastník řízení zaznamenává. Z informací zjištěných kontrolou a předložených účastníkem řízení vyplývá, že se toto jednání v rozporu s platnými právními předpisy dotklo v roce 2011 a 2012 dvou odběratelů tepelné energie. Okolnost, že účastník řízení dodával tepelnou energii bez příslušných licencí malému okruhu odběratelů, posoudil správní orgán opětovně jako polehčující okolnost při stanovení výše pokuty.

Naopak jako přitěžující okolnost bere správní orgán délku trvání protiprávního stavu

v délce jednoho a půl roku, kdy účastník řízení nebyl vlastníkem licence na výrobu tepelné energie a přesto jí dodával odběratelům bez jakékoliv smlouvy o dodávce tepelné energie a TUV, kdy výše uvedený stav vznikl privatizací části domu, jehož součástí byla také plynová kotelná a kde v rámci kupní smlouvy bylo zřízeno věcné břemeno na dodávku tepla a teplé užitkové vody do vedlejší části domu, jehož vlastníkem zůstalo statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán při opětovném posuzování a stanovení výše pokuty vycházel vzhledem k výše uvedenému z údajů uvedených v rozkladu, kterým bylo napadeno prvostupňové rozhodnutí. Účastník řízení v rozkladu uvedl, že v současné době má na účtu 300 000 Kč, přičemž šetří peníze na zakoupení nového plynového kotle z důvodu provozuschopnosti pouze jednoho kotle. Nadto správní orgán přihlédl také k tomu, že účastník řízení je právnickou osobou toliko zřízenou ke správě bytového domu a jeho členy jsou vlastníci sedmi bytových jednotek. Správní orgán je tak přesvědčen, že pokuta uložená ve výši při samé dolní hranici možné zákonné sazby nemůže být v žádném případě považována za likvidační či nemravnou, a to i v případě přepočtení pokuty na jednu bytovou jednotku.

S ohledem na výše uvedené má správní orgán po opětovném posouzení všech polehčujících a přitěžujících okolností za to, že lze výši uložené pokuty považovat za odstrašující a může tak plnit represivní funkci. Správní orgán je také přesvědčen, že pokuta v uložené výši bude pro účastníka řízení dostatečným poučením pro plnění svých zákonem stanovených povinností a účel správního řízení bude naplněn.

Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Pokud by pokuta neměla negativní

vliv na trestaného, neplnila by svou funkci represivní a individuálně preventivní. Zaplacení pokuty se tedy účastníka řízení jistým způsobem dotkne, vznikne mu určitá újma na majetku. Účastník řízení pokutou uloženou ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, však nebude ohrožen na své existenci, jeho chod nebude zásadním způsobem omezen, na druhé straně nicméně pocítí dopad uloženého správního trestu i v rovině materiální.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, byla po opětovném posouzení všech okolností daného případu uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, stanovena pokuta ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za dostatečně odstrašující pro pachatele tak, aby dodržoval své zákonem stanovené povinnosti. Uložená pokuta tak plní jak represivní, tak preventivní funkci a správní orgán opětovně konstatuje, že pokuta uložená v této výši nemůže být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 10 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

otisk úředního razítka

Mgr. Jiří Kreuzman v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

